

Möte med Rådet för Produktion och Transport (RPT)

Datum 2021-02-23**Plats** Teams

Deltagare

Henrik Sakari (HS) Ordförande, SCA
Stefan Mattsson (SM), Mellanskog
Linnea Hedman (LH), Holmen
Håkan Gard (HG), Bergkvist Siljan
Ingrid Thelin (IT), Stora Enso
Henrik Engman (HE), Sveaskog
Paul Kewenter (PK), Derome
Oskar Gustavsson (OG), Skogforsk
Sören Staaf (SS), Norra Skog
Anders Ringbjer (AS), Sveriges Åkeriföretag
Magnus Gerhardsson (MG), Sydved
Patrik Anderchen (PA), Södra
Bernt Hermansson, Skogsentreprenörerna
Mattias Eriksson (ME), Biometria
Anna Högvall (AH), Biometria
Oskar Cederlöf (OC), Biometria (delar av mötet)
Lars-Erik Jönsson (L-E J), Biometria, adjungerande punkt 12–16
Daniel Noreland (DN), Skogforsk, adjungerande punkt 12

Ej närvarande: Jörgen Olofsson, Anders Westström, Isabelle Bergkvist, Jonas Eriksson, Anders Järlesjö, Thomas Frick

Vid protokollet Anna Högvall
Justerare Henrik Sakari / Stefan Mattsson
Föredragande (namn vid rubrik, se nedan)

Bilagor

1. Mötesunderlag

1 Mötets öppnande och val av justerare (HS)

Henrik hälsade alla välkomna till mötet. **Stefan Mattsson valdes till justerare jämte ordföranden.**

2 Erinran om konkurrensrättsliga riktlinjer (HS)

Ordförande erinrade deltagarna om de konkurrensrättsliga riktlinjerna. Dessa går att finna i arbetsordningen som ligger på RPT:s SharePoint och numera Teams.

3 Föregående protokoll (AH)

Besluts- och actionpunkter från protokollet från RPT i november gicks igenom.

4 Info från ordförande (HS)

- Den föreslagna tvärgrupperingen är pausad. Ingela Ekebro har fått i uppdrag att titta på hur frågeställningar som berör flera råd, ska hanteras. VIOL 3-frågor kommer i högre grad att komma att behandlas av råden.
Viktigt att inte viktiga frågor rinner ut i sanden för att inget av råden känner att det är deras hjärtefråga (PA).
- Förändringar i KV-nämnden: Henrik Engman föreslås som tf. ordförande från dagens datum till 31/7-2021 då Anders Järlesjö kommer tillbaka från sin föräldraledighet. Pehr Sundblad föreslås som ordinarie ledamot från dagens datum och fram till ny nomineringsprocess. Detta då Johan Sundberg avsagt sig uppdraget. **RPT bifaller förslagen.**

5 Information från Biometria (AH)

- Anna informerade om organisationsförändringar inom Verksamhetsutveckling på Biometria samt om nyligen och kommande rekryteringar.
- Ny VD Ingela Ekebro på plats.
- Årscykeln och vilka aktiviteter som är pågående under Q1 gicks igenom.
Notering om att vi verkar ha en årscykel mer än halvårscykler för att sätta VP (HS).
- Nomineringar av nya rådsledamöter skall vara styrelseordförande tillhanda senast den 7 maj 2021.
- Bankbreddskampanjen är förlängd till 1/5-2021.

6 Projekt Digital märkning (HS, PA)

Projektet pågår i två exjobb som sedan kommer ligga till grund för vidare beslut hos råd och Biometria. Södra, SCA, Skogforsk och Biometria är med i projektet. Det ena exjobbet fokuserar på design av system medan det andra exjobbet fokuserar på den ekonomiska nyttan. Studenterna från SLU är Johan Olsson och Pelle Eriksson. SCA frontar exjobbet som syftar till att ta fram förslag på design och Södra frontar det exjobb som fokuserar på den ekonomiska nyttan.

HS: Pelle håller på att skriva klart sitt examensarbete.

PA: Johans tid för när examensarbete ska vara klart är satt till april 2021. Han har presenterat några utkast som ser bra ut.

Båda exjobben redovisas på eller i anslutning till RPT i maj.

7 Produktion

Rapport från produktionsutskottet

RPT:s produktionsutskott höll två möten under februari för att behandla fyra utredningspunkter som tidigare prioriterats av RPT: beräkning av ytterligare nyckeltal, feedback till maskinförare, benchmarkingfunktionalitet, och uppdragsgivares möjligheter att använda MILQ. Slutsatserna som redovisades bör inte ses som beslut men som uppmaningar till fortsatt arbete i de beskrivna riktningarna från Biometrias sida i den mån övriga planer tillåter.

När det gäller **nya nyckeltal** bedömer gruppen att det är högt prioriterat att beräkna och tillgängliggöra nyckeltal kopplade till virkestillredning och sortering. Visst intresse fanns även för att redovisa eller beräkna körd sträcka respektive ett ”objektivt” skotningsavstånd, men gruppens bedömning är att detta bör bedömas i relation till hur väl det passar in i en mer långsiktig vision av hur Biometrias produktionstjänster ska utvecklas på lång sikt.

Gällande **feedback till maskinen** anser gruppen det vara önskvärt att det sker både i form av positiva och negativa meddelanden. Innan fullskalig driftsättning av återkopplingsfunktionalitet så bör den testas på några maskiner först för att karta in lämpliga gränsvärden för att trigga återkopplingen mm. Huvudinriktningen för feedback till maskinen bör vara att återkoppla om händelser som maskinföraren direkt kan påverka, t ex om andelen planområden plötsligt ökar som indikation på ett mekaniskt fel i aggregatet. Feedback på uppföljningsresultat, t ex vrakandelar per vecka eller månad, bör huvudsakligen tillgängliggöras för maskinföraren i form av rapporter (här pågår ett arbete inom ramen för projektet Kvalitetssäkrad tillredning).

Benchmarkingfunktionalitet i Biometrias regi bedöms vara ett intressant men utforskat spår. Inledningsvis bör detta tillgängliggöras dels genom publicering av branschstatistik för olika nyckeltal som en aktör kan ställa sina egna resultat mot, dels som branschstatistik uppdelad på typer av utrustning, t ex skördaraggregatsmodeller. Statistiken bör redovisas som t ex medelvärde och övre respektive undre kvartil för en given period, och uppdragsgivare bör ha möjlighet att se värden för den egna organisationen i relation till branschvärdena. Maskintillverkare bör ha åtkomst till statistiken för att underlätta deras produktutveckling. Tanja Keisu demonstrerade hur en rapport med branschstatistik skulle kunna se ut.

Rådets mening är att **uppdragsgivare bör ges möjlighet att använda MILQ**, men med begränsad funktionalitet avseende t ex möjligheten att godkänna skördare för ersättningsgrundande skördarmätning. Biometria bör enligt rådet uppskatta kostnad för anpassning för att öppna upp för uppdragsgivare och kostnad för förvaltning. Uppskattningen bör omfatta integration ut av data om inte standardexporten i BI bedöms vara tillräckligt bra. Innan ett arbete startas med syfte att öppna upp MILQ för andra användare än kvalitetstekniker måste det klargöras hur ett sådant beslut skulle påverka Biometrias fältverksamhet och om eventuell sådan påverkan är i linje med Biometrias övriga ambitioner.

Kvalitetssäkrad tillredning

Arbetet i projektet fortgår i stort sett enligt plan. Utveckling av BI-rapporterna inom projektet har lyfts från Forefront till Biometrias interna BI-team till följd av kapacitetsbrist i det ena

teamet och möjlighet att utnyttja ett visst momentant kapacitetsöverskott i det andra. Kvalitetssäkrad tillredning planeras att driftsättas i samband med Viol 2 R2 (juni) men många interna beroenden till tidig leverans av VIOL3-komponenter gör att sannolikheten är mycket stor att driftsättningen kommer att behöva skjutas upp till Viol 2 R3 (september). Interna beroenden omfattar Aktörsregister, Maskinregister, Access, BI, Viol 2, miljöhantering, mm. För den som så önskar är det fritt fram att vara med på projektets demotillfällen som sker med några veckors mellanrum. Önskemål om att kallelsen till demotillfällen ska gå ut till alla rådsmedlemmar lyftes och så ska ske fortsättningsvis.

En fråga uppstod kring vilka kostnader det kommer att vara förknippade med för att som t ex entreprenör få tillgång till Biometrias rapporter och Oskar Cederlöf förklarade att frågan inte är färdigutredd ännu men att ambitionen är att kostnaden för åtkomst till rapporter ska hållas nere.

Produktionsnämnd

Biometria föreslår att den konstellation som under ett års tid verkat i form av ett löst sammansatt produktionsutskott ska formaliseras till en nämnd med två huvudsakliga arbetsuppgifter:

- Att till RPT föreslå och över tid underhålla en långsiktig vision för hur produktionsområdet inom Biometria ska utvecklas.
- Att bereda förslag på produktionsrelaterade VP-aktiviteter till RPT.

Rådet ställer sig bakom idén men understryker vikten av att samordna arbetet med Skogforsks brukargrupp. Rådet uppdrar till Mattias Eriksson att till nästa möte utarbeta ett förslag på arbetsordning likt den som finns för t ex KV-nämnden, och till övriga rådsledamöter att **senast 1/5 2021** skicka in lämpliga förslag på deltagare till Mattias.

8 Leveransavisering (AH)

Aviseringsandelen ligger på ca 34 % för jan-feb 2021. I statistiken ligger dock även mätplatser där det inte finns någon mottagare för aviseringsmeddelandet, dvs det finns ingen DORIS eller IRIS. Om dessa mätplatser skulle plockas bort från statistiken hamnar troligtvis andelen på ca 40 %.

9 Chaufförsgodkänd mottagningskontroll (AH)

Arbete pågår på Biometria för att förenkla utbildningsadministrationen. Anmälان till utbildning sker direkt i web-portal i stället för anmälan via Excellblankett. Möjlighet att beställa en schemalagd rapport som automatiskt skickas ut med uppgifter om vilka som genomgått godkänd utbildning kommer att finnas. I utbildningen ska kursdeltagaren (chauffören) ange sina trp. nummer och mätplatser som en obligatorisk del i kursutvärderingen. Från R1 är det möjligt att göra chaufförsgodkänd mottagningskontroll även för delade lass.

166 chaufförer finns upplagda på mätplatser. 737 chaufförer är anmälda till utbildningen på Väx hos oss och av dessa har 339 genomfört utbildningen.

Den sannolika anledningen till att det endast är 166 chaufförer som är upplagda i Mätaadmin av de 339 som har genomfört utbildningen är att Biometria inte har fått tillbaka blanketten från kund, som har stått för anmälan, vid genomförd utbildning.

Viktigt att inte dessa ramlar bort när vi gör förändringar i administrationen (HS). **Anna tar denna fråga med Jens Eriksson.**

10 Skrivelse från Sveriges Åkeriföretag

SÅ fick i slutet på 2020 ett officiellt svar på sin skrivelse. Förutom att Biometria har ändrat på sin debiteringsprincip kring R/K, tagit fram ett dokument som beskriver chaufförens roll i mätprocess (som ska in i transportförhandlingen) besvarade Biometria också ansvarsfrågan.

11 Utökade info- och meddelandeflöden (AH)

- För att kunna gå vidare med ”hubben” med önskade delfunktionaliteter behöver vi ta fram business case. Utöver detta behövs det en beskrivning av vilka parter som måste göra vad, innan nyttan med lösningen verkligen blir realiserad. Anna och Oskar C tar hem frågan till Biometria och undersöker om det finns utrymme i budget att ta in extern part att ta fram både business case och beskrivning för implementering. Kommentrar från Oskar Gustavsson är att uppdraget skulle passa Skogforsk. En tänkt tidplan är att uppdragsbeskrivning tas fram till RPT i maj och arbetet görs under hösten.
- Informationsportalen går in som en idé i VIOL 3 organisationen för att kunna bemannas i rätt tid. Även om den skulle kunna realiseras innan VIOL 3 så är det resurser ur Verksamhetsutveckling VIOL 3 som måste bemanna ett sådant projekt. Mer önskad funktionalitet har kommit fram, bland annat skulle en informationsportal behöva förmedla eventuella lokala rutiner på mätplats samt summera och spara ned tid som mätplats ej har varit tillgänglig.

12 Projekt Ersättning efter verkligt trsp. arbete (DN, HS)

Daniel Noreland presenterade mål och syfte med projektet samt utkast till Tariffsystem. Nästa steg är att styrgruppen väljer ut några kandidater till Tariffmodeller som sedan utvärderas av branschen.

Projektet löper året ut. Steget därefter innebär implementering hos Biometria.

Kommentarer på mötet: HE tycker det ser bra ut, men lyfte fram att diskussionen gällande omfördelning kan bli knepig, därför positivt att kunna använda sig av ett stegvis införande. DN lyfte fram möjligheten att vikta ersättning efter det gamla och nya systemet, vilket skulle kunna göra övergången mjukare. HS uttryckte att vi får se de nya tariffmodellerna som en möjliggörare för rättvisare ersättning. AR menar att variationen i motstånd speglar svårigheterna i området, men säger inget om prisbilden i grunden. HE uttryckte att en åkare som äger många bilar där blir möjligen diskussionerna gällande omfördelningen mindre jämfört med ett enbilsåkeri som kör i en specifik geografi. DN lyfte fram att det nya systemet

medför en riskminimering i de fall då förutsättningarna rent geografiskt varierar mellan år. HS betonade vikten av stöd för att kunna jämföra med gammal prissättning på historiskt material. SS tycker projektet ser väldigt spännande ut. PA uttryckte att intressenterna från syd kunde varit fler i styrgruppen och att färre fordon som datainsamlar i syd kan göra det svårare att sälja in konceptet i just den geografien. DN menar att en lutning på 7% är densamma i norr som i söder och den tid och bränsleåtgång som beräknas utifrån den aktuella företetsens värde kommer att vara tillämpbar över hela landet. HS avslutade med att säga att en ny redovisning sker på RPT i maj och betonade också möjligheten att vikta gammal och ny modell vilket gör övergången smidigare.

13 Förstudie: *Hantera ruttningar relaterat. vägfören. samt digitalisera hantering av vägavgift (L-E J)*

Lars-Erik Jönsson presenterade förslag på förstudie i fem block där det slutliga målet är att med stöd av Krönt Vägval kunna hantera såväl ruttning, beaktat vägföreningar o.dyl, som administration av slitageersättningar.

Beslutsunderlaget gällande block ett, Nyttoanalysen, beskrevs. Upplägg och budget presenterades. Nyttoanalysen kommer att bestå av två delar. Del 1. Analys av hur transportkostnader och miljöbelastning påverkas inom en region om skogsföretagen inte nyttjar varandras vägar. Del 2. Analys av tidsåtgång för hantering av slitageersättningar vilket skattas utifrån intervjuer av representanter för vägföreningar.

Kommentarer på mötet: HG och PA uttryckte att det är ett steg i rätt riktning. HE menar att dagens tunga administration gällande vägavgifter kan vara en orsak till att vägar i stället stängs.

RPT beslutade att gå på KV-nämndens rekommendation, dvs att genomföra den föreslagna Nyttoanalysen.

14 SKS och Biometria i samverkan (L-E J)

Lars-Erik Jönsson redovisade Skogsstyrelsens uppdrag att fånga nybyggda vägar och rapportera dessa till Trafikverket och Nationella Vägdaten, NVDB. Upplägget kommer att skilja något mellan Götaland och övriga Sverige.

I Götaland kommer den ordinarie fältverksamheten att besöka varje väg för att samla in vägdata. I övriga delar av landet kommer vägdata på de nybyggda vägarna i huvudsak att samlas in via förfrågningsunderlag. Orsaken till skillnader i upplägg är att branschen i Götaland vill fortsätta med fältbesök för att inte riskera kvalitetstapp och inte eller orsaka informationsförvirring genom att i nuläget ha olika metoder för vägdatainsamling på de vägar som Skogsstyrelsen hittar i jämförelse med den övriga fältdatainsamlingen som äger rum i samband med det pågående vägklassningsprojektet. På sikt, dvs inom några år, är målsättningen att ha ett kostnadseffektivt och kvalitetssäkrat upplägg som är gemensamt för hela landet. Hanteringen av omklassningsärenden i Götaland berördes också i presentationen. Även där kommer den ordinarie fältverksamheten att göra fältklassning. Kostnaden för

vägdatainsamlingen relaterat till nybyggda vägar och omklassningsärenden kommer att finansieras av Krönt Vägval avgiften.

Inga kommentarer på mötet.

15 Förstudie väginventering Svealand, Norrland (L-E J)

Lars-Erik Jönsson redovisade ett förslag på upplägg för uppstart av vägdatainventering på det enskilda vägnätet i Svealand. Förslaget består av ett upplägg i tre delar: 1. Sondera intresse. 2. Förstudie som utvärderar upplägget i Götalandsinventering och analyserar vilka behov som finns längre norrut. Förslaget är att utvärderingen görs brett och omfattar: IT plattformar, organisation, arbetssätt, instruktioner, finansieringsmodell etc. 3. Eventuellt beslut om införande.

Kommentarer på mötet: SM och HG uttryckte att behov finns av en vägdatainventering på det enskilda vägnätet. AH uttryckte att sondera intresse för väginventering på hemmaplan även innefattar att kontakta andra företag i sin omgivning.

Beslutades att AH och HS ges frihet att bestämma om väginventeringen i Svealand ska med som en punkt på RPT-agendan i maj. Om punkten ej prioriteras in på agendan i maj så kommer den i stället med på septembermötet.

16 Viapunkt, hur och när skulle det kunna lösas? (L-E J)

Lars-Erik Jönsson redovisade två förslag på lösningar för att kunna komplettera Krönt Vägval med en ny avståndstyp där anrop till Krönt Vägval kombineras med samtidigt användande av Viapunkt. Det nya kompletterande prisgrundande avståndet skulle förslagsvis få namnet "Avstånd Viapunkt". Förslaget A är något mer omfattande och innebär att Krönt Vägval (beaktat Viapunkt) ska kunna anropas från affärnsnavets klient och där även redovisas under annat namn, "Avstånd Viapunkt". Möjlighet ska även finnas att kunna integrera in avståndet. Förslag B innebär att det inte ska vara möjligt att skapa ett avstånd i klienten som kombinerar Krönt Vägval och Viapunkt. Ett sådant avstånd ska endast vara möjligt att integrera in. Båda förslagen påverkar såväl integrationer som olika delar i affärnsnavet.

Kommentarer på mötet: PA önskade att skrivningen på bild 19 punkt 3 ändras till följande: Prioritering när* denna funktionalitet ska utvecklas görs tillsammans med övriga uppkomna utvecklingsbehov efter att Viol 3 1.0 är på plats. PA uttryckte även att Södra förordar alternativ A.

* i den ursprungliga skrivningen stod om.

Beslutades att ändra skrivningen på bild 19 punkt 3 till följande: Prioritering när* denna funktionalitet ska utvecklas görs tillsammans med övriga uppkomna utvecklingsbehov efter att Viol 3 1.0 är på plats.

17 Transporthandledning (AH)

Skogforsk har fått uppdraget, av Biometria, att ta fram en rikstäckande transporthandledning. Anna väntar på projektuppställning. Transporthandledningen kommer att vara klar innan hösten 2021.

18 Övriga frågor (alla)

Inga övriga frågor.

19 Utvärdering dagarnas möte (alla)

- Bra möte med bra material. Inget teknikstrul. (HG)
- Bra möte. Hade gärna startat en timme senare. (PA)
- Bra flyt (PK)
- Väl förberett vilket gör att vi hinner med mycket. (HS)
- Tre punkter som RPT vill lyfta från dessa dagars möte är:
 - RPT ger inte upp hubben.
 - Mycket intressant rapportering från projekt *Ersättning efter verkligt transportarbete*.
 - Intressant att börja se vad branschen kan få för stöttning kring produktionsarbetet.

20 Kommande möten (AH)

Enskilt + gemensamt (18–19) /5 plats oklar. Högst troligt Teams.

Enskilt 21/9 plats oklart

Enskilt + gemensamt (23–24) /11 plats oklar